

BALTIC RESEARCH INSTITUTE OF TRANSFORMATION
ECONOMIC AREA PROBLEMS (LATVIA)

**“INNOVATIVE EDUCATIONAL TECHNOLOGIES:
EUROPEAN EXPERIENCE AND ITS APPLICATION
IN TRAINING IN ECONOMICS AND MANAGEMENT”**

Riga, Latvia
2019

UDC 001.895:378.6:338.24:377.4
I-64

Innovative Educational Technologies: European Experience and its Application in Training in Economics and Management. – Training. – Riga: Baltic Research Institute of Transformation Economic Area Problems, 2019. – 144 p.

Table of Contents

Байша К. М. МІЖКУЛЬТУРНА ІНТЕРАКЦІЯ ТА КОМУНІКАЦІЯ У КОНТЕКСТІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ МЕНЕДЖЕРІВ	1
Балик У. О. ДЕЯКІ ПРОБЛЕМИ ВІТЧИЗНЯНИХ СТАРТАПІВ НА ЗАКОРДОННИХ РИНКАХ	4
Березянко Т. В. ОСОБЛИВОСТІ ІННОВАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ.....	6
Бровенко Т. В. ГАСТРОНОМІЧНИЙ ІМІДЖ: ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД ФОРМУВАННЯ МОДЕЛЕЙ	10
Гейдарова О. В. СУЧАСНІ МЕТОДИ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ У СФЕРІ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ	13
Гризовська Л. О. ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ РОЗВИТКУ КОМПЕТЕНЦІЙ ПЕРСОНАЛУ В ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОМУ БІЗНЕСІ.....	16
Дорошенко О. О. СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ В ЕКОНОМІЧНІЙ ОСВІТІ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ.....	19
Зуб М. Я. ВИМОГИ ДО ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК ХХІ СТОЛІТТЯ.....	23
Kashchena N.B. TRADE ENTERPRISES' ECONOMIC ACTIVITY MANAGEMENT ON THE FUNDAMENTALS OF FINANCIAL DIAGNOSTICS	27
Кислюк Л. В. ПЕРСПЕКТИВИ МОБІЛЬНОГО МАРКЕТИНГУ ПІДПРИЄМСТВ АГРОПРОДОВОЛЬЧОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ.....	30
Коваленко М. О. ДИВЕРСИФІКАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ У ВИЩІЙ ОСВІТІ ЯК ЧИННИК РОЗВИТКУ ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ	33
Колос І. В. ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ОСОБИСТІСНО-ОРІЄНТОВАНОГО ПІДХОДУ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ.....	36
Корягіна Т. В. СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ В КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ЖИТТЯ В УКРАЇНІ	40

Крикун Т. І. БЮДЖЕТНА ПОЛІТИКА СУСПІЛЬНОГО РОЗВИТКУ	43
Ляхович Г. І. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЇ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ	47
Malinoshevska K. I. STRATEGIC DIRECTION OF AGRICULTURAL DEVELOPMENT IN UKRAINE.....	50
Матвієнко Г. А. ВИКОРИСТАННЯ ПОКАЗНИКІВ ПЛАТІЖНОГО БАЛАНСУ ДЛЯ ДОСЯГНЕННЯ ЗОВНІШНЬЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ.....	53
Мілька А. І. ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОМ ПІДПРИЄМСТВ	56
Нікола С. О. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВИХ СИСТЕМ У СУЧАСНИХ УМОВАХ.....	59
Плотнікова М. Ф. РОДОВІ ПОСЕЛЕННЯ ЯК ІННОВАЦІЙНИЙ ПІДХІД У РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИТЦВА ТА САМОМЕНЕДЖМЕНТУ НА СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЯХ	63
Покоłodна М. М. ЗАСТОСУВАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ КОУЧИНГУ ПРИ КОМПЕТЕНТІСНОМУ ПІДХОДІ У СФЕРІ ВИЩОЇ ОСВІТИ НА ПРИКЛАДІ ДИСЦИПЛІНИ «ОРГАНІЗАЦІЯ ЕКСКУРСІЙНОЇ ДІЛЬНОСТІ» (СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 242 «ТУРИЗМ»).....	66
Ползікова Г. В. ПРОБЛЕМИ УПРАВЛІННЯ ДИСБАЛАНСОМ В ОПОДАТКУВАННІ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ.....	70
Потетюєва М. В. КАПІТАЛІЗАЦІЯ АКТИВІВ ЯК БАЗОВА ОСНОВА ВАРТІСНОЇ ХАРАКТЕРИСТИКИ МАЙНОВОГО КОМПЛЕКСУ	74
Приходько К. О. РОЗВИТОК КОВОРКІНГ-ЦЕНТРІВ, СУЧАСНА СКЛАДОВА РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА	77
Пуртов В. Ф. ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ЩОДО ВДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ КОРПОРАТИВНИМИ ПРАВАМИ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ.....	80

Сегеда І. В. ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ГОТЕЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ РЕГІОНУ	83
Сибірцев В. В. КЛАСТЕРНИЙ МЕХАНІЗМ ФОРМУВАННЯ ОСВІТНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОГО РИНКУ ПРАЦІ	86
Сорока Л. М. ТЕХНОЛОГІЯ ТА ЕТАПИ СТВОРЕННЯ РЕЙТИНГОВОЇ СИСТЕМИ ОЦІНЮВАННЯ КАДРІВ У СИСТЕМІ ОСВІТИ	90
Сочинська-Сибірцева І. М. ТЕХНОЛОГІЯ УПРАВЛІННЯ НАДІЙНІСТЮ ПЕРСОНАЛУ В КОНТЕКСТІ КАДРОВОЇ БЕЗПЕКИ	94
Стоянець Н. В. УПРАВЛІННЯ СТАЛИМ РОЗВИТКОМ АГРАРНОГО СЕКТОРА ЕКОНОМІКИ	97
Тараненко В. Є. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ	100
Телішук М. М. ЕВОЛЮЦІЯ НАУКОВИХ ПОГЛЯДІВ ТА ПІДХОДІВ ДО ТЕОРІЇ ОПОДАТКУВАННЯ	103
Толок Г. А. ПЕРСПЕКТИВИ І ПРОБЛЕМИ ВПРОВАДЖЕННЯ СИСТЕМИ КОНТРОЛЮ БЕЗПЕЧНОСТІ ПРОДУКЦІЇ НА ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ ХАРЧУВАННЯ	107
Тубальцева Н. П. ПРОБЛЕМИ МОДЕРНІЗАЦІЇ ВІТЧИЗНЯНИХ МОРСЬКИХ ПОРТІВ.....	111
Туніцька Ю.М. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПОСЕРЕДНИЦТВА У ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ.....	114
Хлопоніна-Гнатенко О. І. ОСОБЛИВОСТІ РОЗРОБКИ ТА ВИБОРУ МАРКЕТИНГОВИХ СТРАТЕГІЙ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	117
Chunikhina T. S. CURRENT BRANDING AS PART OF MARKETING STRATEGY	121
Шевченко Л. С. КОНЦЕПЦІЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ “BUSINESS ECONOMICS” ТА ЇЇ РОЗВИТОК В УКРАЇНСЬКИХ УНІВЕРСИТЕТАХ	124

Shulga O. A.

INNOVATIVE TECHNOLOGIES IN TEACHING
ECONOMIC DISCIPLINES 128

Якімцов В. В.

АСПЕКТИ ЗАСТОСУВАННЯ СИНЕРГЕТИЧНОГО ПІДХОДУ
У АНАЛІЗІ СОЦІО-ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ 131

Яцкевич И. В.

ОЦЕНКА ЭФФЕКТИВНОСТИ РАЗВИТИЯ АЛЬЯНСА
НА РЕГИОНАЛЬНОМ УРОВНЕ 134

Аналіз існуючих підходів до класифікації компетенцій дав підстави для висновку, що найкраще відображає їх особливості за виділеними групами Європейська система кваліфікацій [2]. Відповідно до неї виділяють:

- когнітивні компетенції, які передбачають практичне використання теоретичних знань, а також знання, сформовані власним практичним досвідом;
- функціональні компетенції (вміння) – те, що людина мусить вміти робити у своїй трудовій та соціальній діяльності чи в процесі свого професійного розвитку;
- особистісні компетенції – вміння обирати правильну поведінку в конкретних ситуаціях;
- етичні компетенції – наявність у людини позитивних світоглядних цінностей.

Для підприємства готельно-ресторанного бізнесу важливо, щоб його працівники, що приймають безпосередню участь у розробці інноваційних завдань, мали здатність передусім до творчості. Крім того, для успішної реалізації інновацій необхідна висока гнучкість мислення персоналу – це дає змогу швидко виявити проблемні моменти у діяльності готельно-ресторанного бізнесу.

Таким чином, динамізм внутрішнього та зовнішнього середовища вимагає використання інноваційних підходів до управління персоналом, базуючись на реальних потребах і можливостях сучасних підприємств індустрії гостинності. Їх вмілий підбір та поєднання може забезпечити підприємству суттєву конкурентну перевагу на обслуговуваному сегменті ринку.

Література:

1. Основи готельно-ресторанної справи : навчальний посібник / Н. І. Данько та ін. ; за заг. ред. А. Ю. Парфінєнка. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2017. 288 с.
2. Ковешніков В.С., Матвієнко А.Т., Разметова О.Г. Організація готельно-ресторанного господарства : навчальний посібник. Київ : ЛіраК, 2017. 564 с.
3. Мальська М. П., Кізіма В. Л., Жук І. З. Управління сферою готельного господарства: теорія та практика : підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2017. 336 с.
4. Стадник В.В., Яцишина Ж.В. Компетентнісний підхід як необхідна передумова розробки і реалізації стратегії інноваційного розвитку підприємства. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. 2011. Вип. 2. Ч. 2. С. 200-204.

Дорошенко О. О.

*к.е.н., доцент кафедри фінансів і кредиту
Полтавської державної аграрної академії*

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ В ЕКОНОМІЧНІЙ ОСВІТІ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Сучасна вітчизняна освіта перебуває в активному процесі трансформації, що проявляється як у нормативних змінах під час проведення вступних кампаній, так і модифікації самого навчального процесу під впливом нових

тенденцій та вимог як працедавців, так і суспільства в цілому. Одночасно економічні спеціальності у 2019 році зіштовхнулися з проблемою необхідності складання іспиту з іноземної мови у формі зовнішнього незалежного оцінювання для вступників на ступінь вищої освіти «Магістр» (на основі диплому бакалавра) та зовнішнього незалежного оцінювання з української мови та літератури для вступників на ступінь вищої освіти «Бакалавр» (на основі диплому молодшого спеціаліста), чого не було ще минулого року та немає й досі по більшості інших спеціальностей. Не відкидаючи важливого значення для сучасного фахівця в будь-якій галузі необхідності знати іноземну мову, виникає логічне запитання: «Чому такі вимоги були поставлені до випускників саме всіх економічних та деяких інших популярних спеціальностей?», хоча в переважній більшості такі випускники працюють у вітчизняній системі обліку, аналізу та контролю, що не передбачає використання в процесі діяльності іноземної мови, а, отже, її незнання (або недостатнє знання) не знижує фактичну цінність такого працівника для переважної більшості вітчизняних суб'єктів господарювання. В той же час для вступу на технологічні спеціальності, випускники яких працюють (чи можуть працювати) на обладнанні іноземного виробництва, знання іноземної мови при вступі на рівень магістра оцінюється вступним іспитом безпосередньо у закладі вищої освіти, а не через систему незалежного зовнішнього оцінювання.

Одночасно вступ для здобуття економічної спеціальності для здобуття ступеня «Бакалавр» на основі диплома молодшого спеціаліста із необхідністю складати зовнішнє незалежне оцінювання з української мови та літератури (що є одночасно однією із вимог отримання ними дипломів молодшого спеціаліста) для цього річних випускників особливої проблеми не становить, адже, як свідчать дані з коледжів, абсолютна більшість їх випускників справила з даним завданням без особливих проблем. Проте дані початку вступної кампанії 2019–2020 року свідчать, що більшість випускників минулих років (особливо якщо закінчували навчання три і більше років тому) або взагалі не знали про необхідність складання такого випробування, або не наважилися на реєстрацію для його складання, що в загальному вигляді також негативно вплинуло на зменшення даної категорії потенційних абітурієнтів для вітчизняних закладів вищої освіти.

При цьому можемо спостерігати ситуацію коли закордонні заклади вищої освіти пропонують здобути нашим громадянам відповідний фах за кордоном без складання будь-якого зовнішнього оцінювання, а єдиним критерієм для здобуття освіти, за великим рахунком, є лише їхня платоспроможність.

Ситуація із контролем державою чисельності вступників на відповідні спеціальності може бути обґрунтованою в тому випадку, коли ми говоримо про навчання за рахунок державного замовлення. Але за таких умов держава регулює потребу у відповідних фахівцях, змінюючи обсяги замовлення на різні спеціальності та висуваючи додаткові вимоги до таких абітурієнтів. У випадку контрактного (платного) навчання критерієм отримання фаху має бути належний рівень платоспроможності вступника та відповідний рівень базових

знань, що визначається закладом вищої освіти та перевіряється ним під час вступних іспитів на базі навчального закладу.

Таким чином, такий підхід, на зовні, виглядає як ручне регулювання попиту абітурієнтів на ті чи інші спеціальності (залежно від ступеня їх підтримки державою). Все це ще на етапі вступної кампанії ставить у невідгідне становище спеціальності економічного профілю та ще більше посилює негативні тенденції з динамікою чисельності студентів, що спостерігаються в останні роки (в першу чергу, внаслідок кризи демореальності в Україні на рубежі XX-XXI століття).

Важливе значення для діяльності більшості закладів вищої освіти має план Міністерства освіти і науки України щодо введення індикативної шкали собівартості навчання [1], відповідно до якої, починаючи з 2020 року вартість контракту не може бути меншою, ніж 60 % середнього розміру витрат з підготовки одного «бюджетника» в попередньому календарному році (без урахування стипендій), з 2021-го року планку піднімуть до 70 %, а з 2022-го року – до 80 %. Тобто, згідно даного проекту, планується встановити розмір мінімальної вартості навчання для певних спеціальностей, до яких входять і спеціальності галузі управління та адміністрування. Враховуючи середню вартість контракту та витрат держави на навчання студентів на бюджетній формі, вартість освітніх послуг може зрости на 60-80 %.

Пропоновані зміни, на думку більшості експертів, можуть призвести до того, що чисельність «контрактників» у вітчизняних закладах вищої освіти значно скоротиться, адже не всі зможуть потягнути «нові ціnnики». Тому не виняток, що багато абітурієнтів можуть перевести свою увагу на більш дешеву – заочну форму навчання, бюджетні витрати на яких значно менші [2].

Така ситуація може призвести до ланцюгової реакції, коли зменшення «контрактників» у вітчизняних вишах підвищуватиме собівартість навчання студентів бюджетної форми за рахунок включення до їх собівартості тих витрат, що раніше компенсувалися за рахунок спецфонду закладів вищої освіти.

При цьому на витрати на надання освітніх послуг здобувачам вищої освіти ступеня «Магістр» значно вищі, ніж на тих же бакалаврів, що пов'язано з вимогами до кадрового забезпечення, відповідно до яких потрібно більше професорів та більш серйозна матеріально-технічна база тощо. На сьогодні у середньому розрив у вартості між бакалавратом та магістратурою становить приблизно 30 %. Отже, повна вища освіта теж буде не всім по кишені [3].

Все це породжує нові виклики перед закладами вищої освіти, вирішення яких пов'язане з пошуком нових підходів як до процесу викладання, так і формування освітньо-професійних програм відповідних спеціальностей.

Заклади вищої освіти в пошуку «свого» студента намагаються надати перевагу саме своїй спеціальності, а в тих випадках, коли ми говоримо про міжвузівську конкуренцію, то спеціальностям саме свого навчального закладу. Найбільш типовий шлях для формування таких конкурентних переваг є ліцензування різних освітньо-професійних програм в межах однієї і тієї ж спеціальності. Такий підхід дає змогу залучити більш широке коло потенційних абітурієнтів і, одночасно, розширити перелік пропонованих послуг зі здобуття

відповідної освіти. Такий підхід при зовнішній свої простоті та доступності має й суттєві недоліки. Так розширення кола освітньо-професійних програм вимагає формування і відповідних груп їх забезпечення, що в умовах недостатнього якісного складу випускових кафедр може мати певні труднощі. Одночасно значна кількість ліцензованих програм в подальшому потребуватиме їх акредитації, що також має свої труднощі (невизначеність) в умовах постійних нововведень та змін в діяльність органів, що повинні контролювати якість освітньої діяльності та здійснювати акредитаційні заходи.

Питання забезпечення якості вищої освіти зараз є загальносвітовим та, зокрема, європейським трендом. Для України також є дуже важливим розбудовувати свою систему забезпечення якості вищої освіти, й одним з головних кроків у даному напрямку є кардинально новий підхід до процесу акредитації освітньо-професійних програм закладів вищої освіти. Про це йшлося також і в межах однієї з дискусій міжнародної конференції «Розбудова системи забезпечення якості вищої освіти в Україні», що пройшла 11 червня 2019 року, в Києві [4].

І хоча зараз в цьому процесі Україна і рухається в бік Європейської моделі акредитації освітніх програм, що передбачає значне орієнтування на оцінку загальнодоступної інформації про діяльність закладів вищої освіти, рівень працевлаштування її випускників та аналіз інших, в першу чергу, якісних параметрів діяльності навчального закладу (та відхід від оцінки кількісних показників) в тому числі і з залученням до процесу акредитації студентів, реальний процес акредитації може в значній мірі базуватися і на суб'єктивній оцінці експертів, результати якої в певних випадках спрогнозувати досить складно.

Враховуючи все вищезазначене, слід відмітити, що в недалекому майбутньому систему вищої освіти України чекають серйозні випробування та трансформації, що неодмінно призведе до кількісних та структурних змін у розподілі студентів за спеціальностями та закладами вищої освіти та, скоріше за все, вплине на чисельність як професорсько-викладацького складу у закладах вищої освіти, так і самої кількості таких закладів. Головним критерієм «виживання» за таких умов може бути лише якість освітніх послуг та розуміння тенденцій і перспектив майбутніх змін.

Література:

1. Проект постанови Кабінету Міністрів України «Про деякі питання запровадження індикативної собівартості» 7 лютого 2019 р. [Електронний ресурс] // Міністерство освіти і науки України. – Режим доступу до ресурсу: <https://mon.gov.ua/ua/news/mon-proponuye-dlya-gromadskogo-obgovorennya-proekt-postanovi-kabminu-pro-deyaki-pitannya-zaprovadzhennya-indikativnoyi-sobivartosti>.
2. Вартість навчання в українських вишах суттєво здорожчає 25 лютого 2019 р. [Електронний ресурс] // Інформаційне агентство Конкурент. – Режим доступу до ресурсу: <https://konkurent.in.ua/publication/37223/vartist-navchannya-v-ukrainskih-vishah-suttevo-zdorozhchae/>.
3. Аніна Т. Є. Навчатися в Україні стане дорожче [Електронний ресурс] // Журнал «Всеосвіта». – Режим доступу до ресурсу: <https://vseosvita.ua/news/navcatisa-v-ukraini-stane-dorozce-3566.html>.

4. Матеріали Міжнародної конференції «Розбудова системи забезпечення якості вищої освіти в Україні» 11 червня 2019 р. [Електронний ресурс] // Міністерство освіти і науки України. – Режим доступу до ресурсу: <https://mon.gov.ua/ua/news/ukrayina-pragne-but-i-v-yevropejskomu-trendi-shodo-rozbudovi-yakosti-vishoyi-osviti-nazyavo-vzhe-robit-vazhlivi-kroki-dlya-cogo-mizhnarodna-konferenciya>.

Зуб М. Я.

к.е.н., викладач кафедри фінансів

Вінницького торговельно-економічного інституту

Київського національного торговельно-економічного університету;

викладач циклової комісії фінансів, обліку і оподаткування

Хмельницького торговельно-економічного коледжу

Київського національного торговельно-економічного університету;

науковий співробітник Хмельницького національного університету

ВИМОГИ ДО ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК ХХІ СТОЛІТТЯ

Швидкість, з якою інноваційні технології, такі як автоматизація, роботизація, штучний інтелект та машинне навчання, розробляються і впроваджуються в усьому світі, прискорюється. Соціальні, економічні та геополітичні зміни впливають на трансформацію ринку праці будь-якої країни, що призводить з одного боку, до автоматизації деяких робочих місць і завдань, з іншого – до появи їх нових видів. Технологічні досягнення сприяють підвищенню продуктивності праці за наявності адекватних і правильних навичок. Усе це викликає значний інтерес науковців.

Дослідженням поняття «навички» займалися такі науковці як: Л. Баєва, Н. Балик, В. Брич, О. Гетьман, А. Гізатулліна, А. Кібанов, К. Корсак, В. Кремень, А. Патлина, Е. Попова, А. Ткаченко. При цьому залишається актуальним дослідження формування нових видів навичок ХХІ століття. З огляду на це, метою публікації є – вивчення змісту поняття «навички», визначення природи «навичок завтрашнього дня», окреслення основних тенденцій їх зміни та вимог до їх формування.

На даний час, в науці не існує однозначного тлумачення поняття «навички». В матеріалах Вікіпедії (вільної енциклопедії), термін «навички» трактується як здатність діяльності, яка сформована шляхом повторення і доведення до автоматизму. В англійській мові поняття “skills” означає не лише навички (вміння, відпрацьовані до автоматизму), а здатність до чогось або компетентність. Деякі російські вчені [1, с. 94-103], поняття «навички» ототожнюють з компетенціями.

Натомість, навички, згідно базових законодавчих документів України [2], є важливою складовою компетентності. Вони визначають «здатність особи успішно соціалізуватися, провадити професійну та/або подальшу навчальну діяльність». Одночасно, навички – це важливий елемент багатокомпонентного результату навчання, які «можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і